

INFORMAČNÍ VĚSTNÍK 2/96

občanského sdružení

EXULANT

Vydalo občanské sdružení EXULANT se sídlem v Husově domě, Jungmannova 9, 111 21 Praha 1 - Nové Město, IČO 63110385, jako neprodejnou publikaci, určenou výhradně pro vnitřní potřebu sdružení.

Ú v o d e m

Vážení přátelé, milí bratři a sestry,

připravili jsme pro Vás druhý Informační věstník našeho občanského sdružení EXULANT.

Prosíme, abyste při jeho čtení venovali pozornost především pozvánce na 2. sjezd reemigrantů a jejich potomků **Návrat do země otců**, který se uskuteční v sobotu dne 7. září 1996 v Praze a abyste se nejen Vy, ale i Vaše rodiny a Vaši přátelé tohoto setkání jistě zúčastnili. Budeme se na všechny těšit. Blíží informace i důležité organizační pokyny jsou uvedeny na jiném místě tohoto věstníku.

Rovněž prosíme, abyste nepřehlédli svolání 1. valné hromady (výročního shromáždění) sdružení EXULANT a podle svých možností se jí buď osobně zúčastnili nebo zmocnili některého

jiného člena (nejlépe vloženým lístkem) sdružení k jednání Vašim jménem. Konání valné hromady vyplývá ze stanov a registrace sdružení podle příslušného zákona. Také blíží informace k valné hromadě jsou uvedeny na jiném místě věstníku.

Z e z p r á v y o č i n n o s t i s d r u ž e n í E X U L A N T

Protože valná hromada bude projednávat i zprávu přípravného výboru o dosavadní činnosti sdružení, uvádíme z této zprávy její nejdůležitější části:

1. Sdružení bylo na základě žádosti a návrhu stanov, které připravil přípravný výbor, registrováno dne 20.6.1995. Od začátku své činnosti velice úzce spolupracujeme s Českobratrskou církví evangelickou a Bratrskou jednotou baptistů.

2. Prvním úkolem výboru bylo oznámení o vzniku sdružení (cirkvím, do jednotlivých sborů, veřejnosti a zejména všem těm, jichž se činnost sdružení má přímo týkat, tj. těm, kteří se vrátili na území ČR jako potomci pobělohorských exulantů a jejich potomků) a postupně získávání členů sdružení. Těch máme dnes evidováno téměř 300 a stále ještě přicházejí další přihlášky. Podle ohlasu např. při distribuci knihy **Země otců** nebo pořádaných akcí (zájezd do Zelova) však činnost sdružení zajímá i ty, kteří dosud jeho členy nejsou.

3. Vydání a distribuce knihy **Dr. E. Štěrkové Země otců**, byly první větší činností sdružení. Kniha, kterou mnozí z Vás již máte jistě pečlivě přečtenou, vyšla v nákladu 2000 ks. V současné době je rozebráno 1700 ks. Kniha byla dodána i do několika míst v zahraničí (Polsko, Ukrajina, Slovensko, Německo, Kanada), byla zaslána představitelům církví i státu, zastupitelským úřadům vybraných zemí a knihovnám. Získat knihu bylo možné i v některých knihkupectvích. Potěšil nás velký zájem, a to především v místech, kde žijí větší komunity reemigrantů.

4. V letošním roce se činnost sdružení zaměřuje zejména na připomenutí 50. jubilea návratu tzv. druhé vlny do původní vlasti.

O programu, které sdružení na letošní rok připravilo, jsme Vás blíže informovali hned v prvním informačním věstníku, který byl rozeslán v únoru t.r. Ve věstníku byly uvedeny i základní informace o činnosti sdružení a jejím zaměření.

5. Výbor sdružení připravil dva projekty. První, v druhé polovině roku byl zaměřen na vydání knihy **Země otců** a její distribuci v ČR i v zahraničí, druhý se týká právě 50. výročí návratu potomků českých a moravských exulantů do původní vlasti. Projekty byly postoupeny se žádostí o poskytnutí finančního příspěvku Odboru krajských a nevládních styků Ministerstva zahraničních věcí ČR. Oba projekty byly přijaty a na jejich uskutečnění byl poskytnut příspěvek. První projekt skončil již v loňském roce, druhý se týká naší činnosti letos. Finanční příspěvek od MZV ČR je vínanou pomocí pro naši práci. V loňském roce např. umožnil bezplatné předání několika set výtisků knihy **Země otců** do zahraničí, v letošním roce nám umožnil přispět na cestovné a pobyty návštěvy ze Zelova a českých dětí v táboře v Bělci a částečně hradit organizační náklady spojené s připomenutím letošního jubilea.

6. Ve dnech 14. až 16. června se v polském Zelově uskutečnilo setkání, nazvané Světový sjezd

POZ V Á N K A

Přípravný výbor občanského sdružení EXULANT svolává

1. VALNOU HROMADU (výroční shromáždění),

kteřá se uskuteční v pátek dne 6. září 1996 v Praze 1, Jungmannova 9 od:
17,00 hod.: budou-li v souladu se stanovami sdružení přítomny dvě
třetiny jeho členů resp. členů s pověřením nepřítomné členy
zastupovat,
18,00 hod.: za jakéhokoli počtu přítomných.

Program 1. valné hromady:

1. Ustavení valné hromady, prezence, volba zapisovatele a ověřovatelů zápisu, volba předsedajícího (řídí pověřený člen přípravného výboru).
2. Zpráva výboru o činnosti sdružení od jeho založení, diskuse ke zprávě, schválení zprávy.
3. Zpráva o hospodaření sdružení, diskuse ke zprávě, schválení zprávy.
4. Volba výboru sdružení, předsedy sdružení, revizora (revizní komise) a jejich náhradníků.
5. Volné návrhy, příp. návrhy na úpravu stanov a jejich projednání.

Přípravný výbor navrhuje toto složení výboru (jedná se o stejné složení v jakém pracuje dosavadní přípravný výbor):

Mgr. Pavel Smetana, synodní senior ČCE
Ing. Dobroslav Stehlík, předseda BJB
Mgr. Vlastimil Pospíšil
MUDr. Miroslav Veselovský
Doc. Ing. Karel Matějka, CSC.
Karel Matějka jr.

Za předsedu sdružení výbor navrhuje Doc. Ing. K. Matějku, CSC.

Výbor uvítá, když se na valnou hromadu dostaví všichni, kterým to místo a termín jejího konání umožňuje. Blížší informace (včetně předlohy) o postupu v případě zmocnění zástupce jsou uvedeny na vloženém listu věstníku. Omluvte prosíme, že výbor nemůže zajistit pro účastníky valné hromady noclehy.

pod.), Finanční situaci sdružení lze však v současné době považovat za dobrou. Konkrétní číselné údaje, včetně výsledků setkání v Zelově budou uvedeny při jednání valné hromady.

9. Výbor sdružení EXULANT doporučuje valné hromadě, aby s pokračováním činnosti souhlasila.

V y b r a n é r e a k c e n a
k n i h u Z e m ě o t c ů

Jak již bylo zmíněno, byla kniha *Země otců* zaslána také některým církevním a politickým představitelům. Z reakcí, které jsme dostali, uvádíme dvě ukázky. První je od tehdejšího předsedy poslanecké sněmovny Parlamentu ČR PhDr. Milana Uhdého (ze dne 21.2.1996): "*děkuji Vám srdečně za zápisku "Země otců" od dr. Edity Šteřkové. S velkým zájmem si knihu čtu. Děkuji Vám také za pozvání na slavnostní konferenci, kterou chcete konat 7.září. Rád obdržím pozvánku i na tuto slavnost. Není samozřejmě jisté, zda budu v nějaké vysoké funkci, nebo zda budu obyčejný poslanec. V každém případě však podle možnosti rád Vašemu pozvání vyhovím. Děkuji Vám pěkně za všechno, co konáte pro lepší poznání minulosti, je to významné sebezáchovné dílo, které jsme dlužni těm, kdo přijdou po nás. S pěkným pozdravem Milán Uhdě".*

zelováci (SWIATOWY ZIAZD ZELOWIAN). Protože z ČR zde bylo více než 220 účastníků, mnozí z Vás se tohoto setkání zúčastnili. Podrobnější vzpomínka na setkání je uvedena na jiném místě tohoto věstníku.

7. Výbor sdružení se schází zhruba každé dva měsíce a se systematickým přístupem se zabývá všemi aktuálními otázkami, které s činností sdružení přímo souvisejí. Z jednání výboru jsou pořizovány zápisy.

8. Za důležitý úkol výbor považuje rozšíření okruhu spolupracovníků, aktivně se podílejících na činnosti sdružení i přípravě jeho akcí. Očekáváme, že právě na valné hromadě a sjezdu v Praze se další spolupracovníci najdou. Proto se obracíme na Vás všechny, abyste možnost své spolupráce s výborem sdružení zvážili. Spolupracovníky, kteří budou reprezentovat určitou oblast působení sdružení, bude výbor zvát na své rozšířené schůze.

9. Pokud jde o finance jsou zdrojem příjmů sdružení zejména dary, dobrovolné členské a jiné příspěvky a výnos z prodeje knihy *Země otců*. Chceme poděkovat všem, kteří již na činnost sdružení přispěli. Hlavní naše výdaje tvoří organizační náklady, rozmnžovací práce (např. věstník) a poštovné (korespondence s členy, distribuce knihy *Země otců* a

**Česko-bratrská církev evangelická
Bratrská jednota baptistů
Občanské sdružení EXULANT**

připravují při příležitosti 50. jubilea návratu druhé vlny potomků českých a moravských evangelických pobělohorských exulantů na území České republiky

2. sjezd reemigrantů a jejich potomků

NÁVRAT DO ZEMĚ OTCŮ

Sjezd se uskuteční v sobotu dne 7. září 1996 v evangelickém chrámu u Salvátora a v Betlémské kapli.

9,30 do 11,30 hod Chrást u Salvátora (Praha 1, Salvátorská 1)
12,45 do 14,15 hod Chrást u Salvátora (Praha 1, Salvátorská 1)
15,00 do 16,30 hod Betlémská kaple (Praha 1, Betlémské náměstí)

Hosty sjezdu budou představitelé církví (včetně zástupců zahraničních církví a společeností) a významní politici i akademici představitelé. Očekáváme také zájezd z polského Zelova.

Program sjezdu bude zaměřen na připomenutí významu pobělohorského exilu, odkazu minulosti k dnešku a výhledu dopředu. Úvodním kázáním u Salvátora poslouží br. Ing. D. Stehlík, předseda BJB a závěrečným v Betlémské kapli br. Mgr. P. Smetana, synodní senior ČCE. O přednášky k tématu sjezdu byli požádáni br. Z. Tranda, biskup Evangelicko-Reformované církve v Polsku a MUDr. P. Maňák, CSc. z Olomouce. K programu přispějí i jeho hosté a zástupci evangelických a baptistických sborů. Přesný rozpis programu sjezdu bude k dispozici při jeho zahájení.

K účasti na sjezdu **Návrat do země otců** Vás i Vaše přátele, bratry a sestry, co nejraději zveme.

Dobroslav Stehlík
předseda BJB

Karel Matějka
předseda sdružení EXULANT

Pavel Smetana
synodní senior ČCE

Druhá ukázka je z dopisu, který nám zaslal apoštolský nuncius Giovanni Coppa dne 18.3.1996:

"S potěšením jsem přijal Váš milý dopis z 18. února t.r., s kterým jste mi laskavě zaslal kopii, pěti Vašeho Občanského sdružení EXULANT, nedávno vydané knihy paní PhDr. Edity Šteřkové. Velice si cením darování této knihy, kde jsou prostrudovány doposud nezveřejněné dokumenty a s přínadležitými zobrazováními rozvedené události, probíhající v důsledku třicetileté války v této zemi. Chystám se prostrudovat toto dílko, poněvadž povaha tohoto tématu si jistě zaslouží pozornost. Mezitím Vám chci vyjádřit moje upřímné díky, že jste mě chtěl informovat způsobem tak zavortilým o událostech, jež zanechaly a zanechávají v paměti a vědomí našich druhých českých, moravských i slezských bratří evangelické tak hluboké stopy utrpení. Upřímně věřím, že kniha, jež předkládá objektivně skutečnosti podle autentické dokumentace, stává se prvkem většího vzájemného poznání. Vskutku, dějiny nejsou nikdy nepřítel pravdy, ba naopak nabízejí možnost pochopení a širšího náhledu. Jistojistě, jak přese, zůstává ještě mnoho práce, aby se zacetila zranění minulosti. Ale sám víte, jak Svätý Otec podtrhl tuto nutnost, v pohledu na blížící se jubileum roku dvatisíce, když hovoří o bolesných roztržkách mezi křesťany a píše: ... Takové hříchy minulosti nám stále ještě bohužel dávají pocit svou tíhu a přetrvávají jako mnohá pokášení dodneška. Je nutné je napravit a prosit přitom usilovně Krista o odpuštění... Musíme doufat a přát si, aby rouha nás všech křesťanů v této Republice, ať náležíme k rozličným tradicím, byla stále živá hodnota spravlivě události minulých časů a vzájemně si odpusťte. I při své poslední květnové návštěvě minulého roku si papež mezi jiným, živě přel vzájemné odpuštění. Měli bychom se nad tím hluboce zamyslet. Osobně si myslím, že se nemáme nechávat příliš podmiňovat minulostí: to by nás mohlo vést k sterilnímu obviňování se zcela opácným výsledkem. Musíme se pohlízet do budoucnosti, k okamžiku kdy budeme moci znovu sedět u téhož Eucharistického stolu. Za to se všichni modlíme a obějujeme naše denodenní pokání. Dovolím si Vás než ukončím tento dopis požádat, zda byste nemohl laskavě zaslát na tuto Nunciaturu ještě jeden exemplář knihy paní Dr. E. Šteřkové, pro P. karhánála Cassidy z Říma. Se srdečným pozdravem a přáním všeho dobra, Váš Giovanni Coppa A.N."

S w i a t o w y z j a z d Z e l o w i a n

Setkání zelováků resp. zelovských rodáků, které proběhlo ve dnech 14. až 16. června 1996 se jistě týkalo všech, jejichž minulost byla a je spojena s českým a moravským evangelickým pobělohorským exilem, ať už se narodili kdekoliiv nebo přijeli odkudkoliiv. "Naše" autobusy vyjely z Černošína, Mariánských Lázní (Teplé), Teplic, Liberce a Prahy (přes Moravu) a v pátek večer přijely do Zelova. Společně jsme pak mohli při prohlídce Zelova a jeho okolí, při programu zaměřeném na minulost i přítomnost, při rozhovorech a zejména při společných bohoslužbách prožít nezapomenutelné okamžiky setkání, doplnění znalostí i opěvňného dosvědčení Boží milosti.

Náš dík patří zelovským, kteří se o nás velice dobře starali a vše potřebné zajistili. I do budoucna mají připraveno několik podnětů pro spolupráci (zpracování rodokmenů, identifikace hrobů na českém hřbitově, muzejní českého exilu, dořešení majetkových záležitostí kolem pozemků českých repatriantů apod.).

Děkujeme všem, kteří se podíleli na programu setkání i těm, kdo pomohli s náročnou

organizací zájezdů, zejména pak vedoucím jednotlivých autobusů.

N ě k o l i k s d ě l e n í p r o s j e z d v P r a z e

1. Pokud nám můžete pomoci v pátek 6.9. před vahou hromadou s přípravou v chrámu u Salvátora (cca od 14.30 hod), sdělte to prosím na adresu sdružení do 20. srpna 1996. Podáme Vám konkrétní informaci.
 2. Předpokládáme, že oběd v rámci polední přestávky bude obdobně jako při sjezdu v r. 1993. Vezměte si, prosíme, jídlo s sebou a počkejte s tím, že v chrámu na galerii bude připraven čaj a káva.
 3. Součástí dopoledního i odpoledního programu v kostele u Salvátora bude sbírka.
 4. Cestou od Salvátora do Betlémské kaple se chceme opět společně vyfotografovat u pomníku M. J. Husa na Staroměstském náměstí.
 5. Očekáváme, že na sjezd přijede autobus našich mlých přátel a často i příbuzných ze Zelova. Kromě účasti na sjezdu by návazně rádi navštívili i některé sbory. Počítáme s Černošínem, Teplou a Libercem.
- D a l š í z p r á v y**
- Podmínkou členství ve sdružení EXULANT není osobní

"přislušnost" k exilu, ale do svých řad zveme i "sympatizanty". K přihlášení se za člena sdružení není nutná "oficiální" přihláška, stačí sdělit na adresu sdružení jméno a příjmení, datum narození, bydliště, příp. církevní přislušnost (sbor) a vztah k pobělohorského exilu (např. účasník návratu, odkud, potomek, příbuzný, sympatizant apod.) a s podpisem zaslat na adresu sdružení. Z každé přihlášky máme radost. Nové přihlášeným členům zasíláme jako potvrzení přihlášky informační věstník.

Členské příspěvky na činnost sdružení jsou dobrovolné, zasílat je můžete složenkou nebo sporužitem (či jiným účtem), a to na adresu: Česká spořitelna a.s., Lodžská 598, Praha 8, č.útu: 2045154-088/0800. Zájemcům můžeme zaslat složenku s uvedeným číslem účtu sdružení, složenku však do věstníku automaticky nevkládáme.

Informace o činnosti sdružení EXULANT přináší několikrát za rok karlovarská rozhlasová stanice Diana na kmitočtu VKV 93,8 MHz, a to v rámci nedělní rubriky Slovo na neděli, která začíná v 07 hod. 15 min.

Fotografie ze setkání v Zelově (14.-16.6.96) nabízí p. Josef Čáp, fotograf, Třebízského 130/5-353 01 Mariánské Lázně, tel. 0165/5226. Fotografie budou

k dispozici i při sjezdu v Praze dne 7.9.96.

Pokud ještě nemáte knihu **Země otců**, můžete si ji objednat v sídle sdružení u ses. Aleny Zikmundové. Cena knihy včetně poštovného je 90,- Kč.

Děkujeme těm, kteří nám ke knize **Země otců** zaslali své vzpomínky resp. doplnění. I nadále tyto vítáme, zejména pokud se Vaše vzpomínky s těmi, které jsou v knize **Země otců** uvedeny rozcházejí. Studijní práce v této oblasti i nadále pokračují.

Silbenou informací o knize **Češi v Polsku**, jejímž autorem je Zbigniew Tobiański a která vyšla v r. 1994 v Krakově podáme až v dalším informačním věstníku.

Z á v ě r e m

Věstník posíláme všem členům sdružení a dále vždy několik výtisků do sborů ČCE a BJB s větším počtem účastníků návratu a jejich potomků. Další výtisky si můžete objednat na adrese sdružení. Je však i ne Váš, abyste kontaktovali další možné zájemce, informovali je o činnosti sdružení a pozvali je k účasti.

Přípravný výbor sdružení se těší na setkání s Vámi v sobotu dne 7.9.1996 v Praze.
Praha, červen 1996